2026/718

2026.3.23.

A BIZOTTSÁG (EU) 2026/718 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2026. március 20.)

az (EU) 2024/1735 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az egyes „nettó zéró” technológiákat érintő közbeszerzési eljárásokra vonatkozó környezeti fenntarthatósági minimumkövetelmények tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a „nettó zéró” technológiák európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret létrehozásáról és az (EU) 2018/1724 rendelet módosításáról szóló, 2024. június 13-i (EU) 2024/1735 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 25. cikke (5) bekezdésére,

mivel:

(1) Az (EU) 2024/1735 rendelet intézkedéseket állapít meg a „nettó zéró” technológiák és kulcsfontosságú alkotóelemeik uniós gyártási kapacitásának növelésére, beleértve a környezeti szempontból fenntartható és reziliens „nettó zéró” technológiák iránti kereslet közbeszerzések révén történő ösztönzését.

(2) Az (EU) 2024/1735 rendelet előírja a Bizottság számára, hogy határozzon meg kötelező környezeti fenntarthatósági minimumkövetelményeket a 2014/23/EU ([2]), a 2014/24/EU ([3]) vagy a 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvek ([4]) hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárások esetében, amennyiben a szerződések tárgyuk részeként az (EU) 2024/1735 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének a)–k) pontjában felsorolt „nettó zéró” technológiákat foglalnak magukban, illetve az említett technológiákat magukban foglaló építési beruházásra irányuló szerződések és építési koncessziók esetében.

(3) Az (EU) 2024/1735 rendelet előírja a Bizottság számára, hogy 2025. március 30-ig elfogadandó végrehajtási jogi aktus útján határozza meg ezeket a kötelező minimumkövetelményeket. Az (EU) 2024/1735 rendelet közbeszerzési rendelkezéseinek hatálya miatt mind az érintett „nettó zéró” technológiák, mind a környezeti fenntarthatóságra vonatkozó lehetséges minimumkövetelmények tekintetében széles körű feltérképezésre és elemzésre volt szükség, ezért a határidőt nem lehetett betartani.

(4) E rendeletnek ki kell terjednie az egyes „nettó zéró” technológiákhoz, nevezetesen a szárazföldi szélenergia- és a tengeri szélenergia-technológiákhoz kapcsolódó környezeti fenntarthatósági minimumkövetelményekre, szem előtt tartva, hogy az (EU) 2024/1735 rendelet 25. cikkével összhangban meghatározott szabályokat kell alkalmazni a „nettó zéró” technológiák beszerzésére, kivéve, ha az ilyen beszerzést az (EU) 2024/1735 rendelet 26. cikkének hatálya alá tartozó, a megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló aukciók keretében odaítélt projektek végrehajtására használják fel.

(5) Az egyszerűség érdekében és a végrehajtás megkönnyítése céljából ezeknek a minimumkövetelményeknek a „nettó zéró” technológiákra alkalmazandó és a releváns környezeti dimenziókra kiterjedő uniós vagy az Unió által elismert módszertanokon és mérési módszereken kell alapulniuk. Jelenleg a „nettó zéró” technológiák jelentős része esetében nem léteznek ilyen módszertanok és mérési módszerek. Jelenleg több módszertan is kidolgozás alatt áll, amelyeket ebben az összefüggésben egy későbbi szakaszban lehetne majd alkalmazni. Ez korlátozza azon „nettó zéró” technológiák körét, amelyek tekintetében e rendeletnek környezeti fenntarthatósági minimumkövetelményeket kell meghatároznia.

([1]) HL L, 2024/1735, 2024.6.28., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj.
([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/23/EU irányelve (2014. február 26.) a koncessziós szerződésekről (HL L 94., 2014.3.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/23/oj).
([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).
([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

(6) Továbbá, mivel a hőszivattyúk közbeszerzésére vonatkozóan az (EU) 2023/1791 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([5]) 7. cikkének (1) bekezdése, a 811/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ([6]) és az (EU) 2017/1369 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([7]) 7. cikkének (2) bekezdése már meghatároz környezeti fenntarthatósági követelményeket, ez a rendelet nem terjedhet ki a hőszivattyúkra.

(7) Hasonlóképpen, az elemek vagy akkumulátorok, illetve az elemeket vagy akkumulátorokat tartalmazó termékek közbeszerzésére vonatkozó környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos odaítélési kritériumokat az (EU) 2023/1542 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([8]) 85. cikkének (3) bekezdésével összhangban fogják meghatározni. Ezért e rendelet hatálya nem terjed ki az elemekre, illetve akkumulátorokra.

(8) A fotovoltaikus termékeket illetően folyamatban van a 2009/125/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ([9]) és az (EU) 2017/1369 rendelet szerinti lehetséges végrehajtási intézkedések előkészítése, ami a hőszivattyúkhoz hasonló kötelező közbeszerzési rendelkezéseket vonna maga után.

(9) Míg formálisan csak kevés szélenergia-technológia telepítésére kerül sor közbeszerzés útján, a közszolgáltató ajánlatkérők egyes piacokon nyilvános közbeszerzések keretében szerzik be a szélturbinákat. Ez a helyzet akkor, ha a 2014/25/EU irányelv hatálya alá tartoznak, és ha a piac nincs közvetlenül kitéve a versenynek, ezért a 2014/25/EU irányelv 34. cikkében foglalt kivétel nem alkalmazandó.

(10) Noha a szélturbina teljes tömegének 80–95 %-a újrahasznosítható, mivel főként acélból és vasból áll, egyes alkatrészek kihívást jelentenek. Ez a helyzet a szélturbinalapátok esetében, amelyek a szélturbina tömegének mintegy 15 %-át teszik ki. Általában összetett kompozit anyagokat tartalmaznak – megerősített szálak és polimermátrix kombinációját. Ezért a szélturbina részét alkotó lapátok jelentik a legnagyobb kihívást az újrafeldolgozhatóság növelése tekintetében ([10]). Becslések szerint a leszerelt széllapátokból származó összetett hulladék mennyisége 2040-re eléri a mintegy 400 000 tonnát ([11]).

(11) Ugyanakkor a vállalatok és a kutatóintézetek újrafeldolgozási technikákat dolgoznak ki, és megvizsgálják az anyagok összetételét és a turbinák leszerelési folyamatait annak érdekében, hogy javítsák a szélturbinalapátok újrafeldolgozhatóságát, azaz már a gyártás során meglévő újrafeldolgozási potenciált. A szélturbinák teljes körforgásos jellegének támogatása érdekében helyénvaló a lapátok újrafeldolgozhatóságára vonatkozó minimumkövetelményt bevezetni. Egy ilyen minimumkövetelmény ösztönözni fogja az újrafeldolgozható lapátok iránti keresletet, valamint a kutatást és fejlesztést ezen a területen. Figyelembe véve a technológiai fejlődés jelenlegi szakaszát, helyénvalónak tűnik egy ambiciózus, de reális 70 %-os minimum meghatározása.

(12) Az EN 45555:2019 európai szabvány módszereket ír elő az energiával kapcsolatos termékek újrafeldolgozhatóságának értékelésére vonatkozóan, ezért a széllapátok újrafeldolgozhatóságának értékelése során azt kell használni.

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1791 irányelve (2023. szeptember 13.) az energiahatékonyságról és az (EU) 2023/955 rendelet módosításáról (HL L 231., 2023.9.20., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/1791/oj).

([6]) A Bizottság 811/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelete (2013. február 18.) a 2010/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a helyiségfűtő berendezések, a kombinált fűtőberendezések, a helyiségfűtő berendezésből, hőmérséklet-szabályozóból és napenergia-készülékből álló csomagok, valamint a kombinált fűtőberendezésből, hőmérséklet-szabályozóból és napenergia-készülékből álló csomagok energiafogyasztásának címkézése tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 239., 2013.9.6., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2013/811/oj).

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1369 rendelete (2017. július 4.) az energiacímkézés keretének meghatározásáról és a 2010/30/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 198., 2017.7.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1369/oj).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1542 rendelete (2023. július 12.) az elemekről, illetve akkumulátorokról és a hulladékelemekről, illetve -akkumulátorokról, a 2008/98/EK irányelv és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról, valamint a 2006/66/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 191., 2023.7.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1542/oj).

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács 2009/125/EK irányelve (2009. október 21.) az energiával kapcsolatos termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról (HL L 285., 2009.10.31., 10. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/125/oj).

([10]) Európai Bizottság, Science for Policy Brief, Wind energy circularity challenges (A szélenergia körforgásos jellegével kapcsolatos kihívások), lekérdezve: https://setis.ec.europa.eu/document/download/6dfe5811-a603-42da-8298-2cc636ae1579_en?filename=JRC131723_wind_energy_circularity_challenges_v7.pdf&prefLang=pt, 2025. július 1-jei változat.

([11]) WindEurope: Accelerating Wind Turbine Blade Circularity (A szélturbinalapátok körforgásosságának felgyorsítása), lekérdezve: https://windeurope.org/wp-content/uploads/files/about-wind/reports/WindEurope-Accelerating-wind-turbine-blade-circularity.pdf, 2025. július 1-jei változat.

(13) mivel az EN 45555:2019 szabvány korszerű technológiákat ír elő, a szükséges technológiai készenléti szinttel kapcsolatos megfelelő kiigazítások támogatni fogják az új és innovatív lapát-újrafeldolgozási technológiák fejlesztését. A technológiai készenléti szintek meghatározása a C(2014)4995 bizottsági határozatban ([12]) található. E fogalommeghatározás alapján a hatos (6) technológiai készenléti szint, amely azt jelenti, hogy a technológiát egy adott környezetben demonstrálták, megfelelőnek tekinthető az innovatív lapát-újrafeldolgozási technológiák támogatására.

(14) Az EN 45555:2019 szabvány ugyan előírja, hogy a lapát-újrafeldolgozási technológiáknak jelenleg gazdaságilag életképesnek kell lenniük, mégis rugalmasságra lehet szükség a kialakulóban lévő lapát-újrafeldolgozási ágazatokkal rendelkező földrajzi területek esetében. Az ajánlatkérő szervek ezért kiigazíthatják ezt a követelményt, például olyan technológiák elfogadásával, amelyek az adott földrajzi területen a szélturbinák üzemi élettartama alatt várhatóan gazdaságilag életképessé válnak.

(15) A lapátok különböző újrafeldolgozási útvonalai, például a vegyi szétválasztás, a termikus szétválasztás vagy a mechanikus bezúzás jelentősen eltérhetnek az anyagmegőrzés mértéke tekintetében. Az újrafeldolgozhatósági arány kiszámításához az ajánlatkérő szervek és a közszolgáltató ajánlatkérők ezért előírhatják az anyagmegőrzés minőségének értékelését az újrafeldolgozási folyamat során.

(16) mivel e rendelet alkalmazása megköveteli az ajánlatkérő szervektől és a közszolgáltató ajánlatkérőktől, hogy eljárásaikban jelentős változtatásokat hajtsanak végre, valamint annak érdekében, hogy az ajánlatkérő szerveknek és a közszolgáltató ajánlatkérőknek elegendő idejük legyen e változtatások végrehajtására, e rendelet alkalmazását el kell halasztani. Az e rendeletben meghatározott környezeti fenntarthatósági minimumkövetelmények alkalmazandók az (EU) 2024/1735 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozó, 2026. június 30-án vagy azt követően indított közbeszerzési eljárásokra.

(17) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a közbeszerzési tanácsadó bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet megállapítja az (EU) 2024/1735 rendelet 25. cikkének (1) bekezdésében meghatározott környezeti fenntarthatósági minimumkövetelményeket.

2. cikk

Szárazföldi szélenergia- és tengeri szélenergia-technológiák

(1) A szárazföldi szélenergia- és tengeri szélenergia-technológiák szélturbinalapátjainak legalább 70 %-os újrafeldolgozhatósági aránnyal kell rendelkezniük. Az újrafeldolgozhatósági arányt az újrafeldolgozható anyag relatív tömegeként kell kiszámítani. A szélturbinalapátok újrafeldolgozhatósági arányát legkésőbb a szerződés teljesítésének befejezésekor igazolni kell.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmény a 2014/24/EU irányelv 70. cikke és a 2014/25/EU irányelv 87. cikke, valamint a 2014/23/EU irányelv általános elvei szerinti szerződésteljesítési záradék vagy a 2014/23/EU irányelv 36. cikke, a 2014/24/EU irányelv 42. cikke és a 2014/25/EU irányelv 60. cikke szerinti műszaki leírás formáját öltheti.

(3) Ezt a cikket objektív, megkülönböztetésmentes és átlátható módon, valamint az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásaival összhangban kell végrehajtani.

([12]) A Bizottság végrehajtási határozata a „Horizont 2020” kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) végrehajtását szolgáló egyedi program keretében a 2014–2015-ös munkaprogram elfogadásáról szóló C(2013)8631 végrehajtási határozat módosításáról.

3. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2026. június 30-tól kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2026. március 20-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN